

Het anti-imperialisme van idioten

Leila al Shami

april 2018

Opnieuw is de westerse "anti-oorlogsbeweging" ontwaakt om zich te mobiliseren rond Syrië. Dit is de derde keer sinds 2011. De eerste keer was toen Obama overwoog de militaire capaciteit van het Syrische regime aan te vallen (maar dat niet deed) na chemische aanvallen op de Ghouta in 2013, die als een 'rode lijn' werden beschouwd. De tweede keer was toen Donald Trump een aanval beval die een lege militaire basis van het regime trof als reactie op chemische aanvallen op Khan Sheikhoun in 2017. En vandaag, nu de VS, het VK en Frankrijk beperkte militaire actie ondernemen (gerichte aanvallen op militaire middelen en chemische wapenfaciliteiten van het regime) na een chemische wapenaanval in Douma waarbij minstens 34 mensen omkwamen, onder wie veel kinderen die in kelders schuilden voor bombardementen.

Het eerste dat moet worden opgemerkt van de drie grote mobilisaties van westers "anti-oorlogs" links is dat ze weinig te maken hebben met het beëindigen van de oorlog. Sinds 2011 zijn meer dan een half miljoen Syriërs gedood. De overgrote meerderheid van de burgerdoden is gevallen door het gebruik van conventionele wapens en 94 procent (1) van deze slachtoffers is gedood door de Syrisch-Russisch-Iraanse alliantie. Er wordt geen verontwaardiging of bezorgdheid geveinsd over deze oorlog, die volgde op het brute optreden van het regime tegen vreedzame, pro-democratische demonstranten. Er is geen verontwaardiging wanneer vatbommen, chemische wapens en napalm worden gegooid op democratisch zelfgeorganiseerde gemeenschappen of gericht zijn op ziekenhuizen en reddingswerkers. Burgers zijn vervangbaar; de militaire capaciteiten van een genocidaal, fascistisch regime niet. De slogan "Handen af van Syrië" betekent in feite "Handen af van Assad" en er wordt vaak steun gegeven aan de militaire interventie van Rusland. Dit bleek gisteren bij een demonstratie georganiseerd door Stop the War UK waar een aantal vlaggen van het regime en Rusland beschamend waren uitgesteld.

Dit links vertoont diep autoritaire tendensen, een links dat staten zelf in het centrum van de politieke analyse plaatst. Solidariteit wordt daarom eerder verleend aan staten (gezien als de belangrijkste speler in een bevrijdingsstrijd) dan aan onderdrukte of kansarme groepen in een samenleving, ongeacht de tirannie van die staat. Blind voor de sociale oorlog in Syrië zelf, wordt het Syrische volk (voor zover het bestaat) gezien als louter pionnen in een geopolitiek schaakspel. Zij herhalen de mantra "Assad is de legitieme heerser van een soeverein land". Assad - die een dictatuur van zijn vader heeft geërfd en nooit vrije en eerlijke verkiezingen heeft gehouden, laat staan gewonnen. Assad - wiens "Syrisch Arabische leger" het verloren gebied alleen kan herwinnen met de steun van een bende buitenlandse huurlingen en gesteund door buitenlandse bommen, en die in grote lijnen vecht tegen in Syrië geboren rebellen en burgers. Hoeveel mensen zouden hun eigen gekozen regering als legitiem beschouwen als zij massale verkrachtingscampagnes tegen dissidenten zou beginnen? Alleen de volledige ontmenselijking van Syriërs maakt zo'n standpunt mogelijk. Het is een racisme dat Syriërs ziet als niet in staat om iets beters te bereiken, laat staan te verdienen, dan een van de wreedste dictaturen van onze tijd.

Dit autoritaire links steunt het regime van Assad in naam van het "anti-imperialisme". Assad wordt gezien als onderdeel van de "as van verzet" tegen zowel het Amerikaanse imperium als het zionisme. Het doet er weinig toe dat het Assad-regime zelf de eerste Golfoorlog steunde, of deelnam aan het illegale uitleveringsprogramma van de VS waarbij verdachte terroristen namens de CIA in Syrië werden gemarteld. Het feit dat dit regime waarschijnlijk de twijfelachtige onderscheiding heeft dat het meer Palestijnen heeft afgeslacht dan de Israëlische staat, wordt voortdurend over het hoofd gezien, evenals het feit dat het zijn strijdkrachten eerder wil gebruiken om binnenlandse dissidenten te onderdrukken dan om de door Israël bezette Golan te bevrijden.

Dit 'anti-imperialisme' van idioten is er een die imperialisme gelijkstelt aan de acties van de VS alleen. Ze lijken niet te weten dat de VS sinds 2014 Syrië bombarderen. In de campagne om Raqqa te bevrijden van Daesh werden alle internationale oorlogsnormen en overwegingen van proportionaliteit losgelaten. Meer dan 1.000 burgers werden gedood en de VN schat dat 80 procent van de stad nu onbewoonbaar is. Er werden geen protesten georganiseerd door vooraanstaande "anti-oorlog" organisaties tegen deze interventie, geen oproepen om ervoor te zorgen dat burgers en civiele infrastructuur werden beschermd. In plaats daarvan namen ze het "War on Terror" discours over, ooit het domein van de 'neo-cons', nu verspreid door het regime, dat alle oppositie tegen Assad jihad-terroristen zijn. Zij zagen door de vingers dat Assad zijn goelag vulde met duizenden seculiere, vreedzame, pro-democratische demonstranten voor de marteldood, terwijl hij militante islamisten vrijliet uit de gevangenis. Ook de aanhoudende protesten in bevrijde gebieden tegen extremistische en autoritaire groe-

peringen als Daesh, Nusra en Ahrar Al Sham zijn genegeerd. Syriërs worden niet gezien als mensen die het vermogen bezitten om uiteenlopende standpunten in te nemen. Maatschappelijke activisten (waaronder veel geweldige vrouwen), burgerjournalisten en humanitaire hulpverleners zijn irrelevant. De hele oppositie wordt gereduceerd tot haar meest autoritaire elementen of gezien als louter kanalen voor buitenlandse belangen.

Dit pro-fascistische links lijkt blind voor elke vorm van imperialisme van niet-westerse oorsprong. Het combineert identiteitspolitiek met egoïsme. Alles wat er gebeurt, wordt bekeken door het prisma van wat het betekent voor westerlingen - alleen witte mannen hebben de macht om geschiedenis te schrijven. Volgens het Pentagon zijn er momenteel ongeveer 2000 Amerikaanse troepen in Syrië. De VS heeft voor het eerst in de geschiedenis van Syrië een aantal militaire bases opgezet in het door Koerden gecontroleerde noorden. Dit zou iedereen die de zelfbeschikking van Syrië steunt, zorgen moeten baren, maar het valt in het niet in vergelijking met de tienduizenden Iraanse troepen en de door Iran gesteunde sjiiitische militieën die nu grote delen van het land bezetten, of de moorddadige bombardementen van de Russische luchtmacht ter ondersteuning van de fascistische dictatuur. Rusland heeft nu permanente militaire bases in het land gevestigd en heeft als beloning voor zijn steun de exclusieve rechten op olie en gas in Syrië gekregen. Noam Chomsky betoogde ooit dat de interventie van Rusland niet als imperialisme kon worden beschouwd, omdat Rusland door het Syrische regime was uitgenodigd om het land te bombarderen. Volgens die analyse was de interventie van de VS in Vietnam ook geen imperialisme, op uitnodiging van de Zuid-Vietnamese regering.

Een aantal anti-oorlogsorganisaties hebben hun stilzwijgen over de Russische en Iraanse interventies gerechtvaardigd met het argument dat "de grootste vijand thuis zit". Dit ontslaat hen van enige serieuze machtsanalyse om vast te stellen wie de belangrijkste actoren zijn die de oorlog eigenlijk aansturen. Voor de Syriërs is de belangrijkste vijand inderdaad thuis - het is Assad die zich bezighoudt met wat de VN "de misdaad van uitroeiing" heeft genoemd. Zonder zich bewust te zijn van hun eigen tegenstrijdigheden hebben veel van dezelfde stemmen zich (terecht) uitgesproken tegen de huidige aanval van Israël op vreedzame demonstranten in Gaza. Natuurlijk is een van de belangrijkste manieren waarop het imperialisme werkt het ontkennen van inheemse stemmen. In deze geest houden toonaangevende westerse anti-oorlogsorganisaties conferenties over Syrië zonder Syrische sprekers uit te nodigen.

De andere belangrijke politieke stroming die zich achter het regime van Assad heeft geschaard en zich tegen de Amerikaanse, Britse en Franse aanvallen op Syrië heeft georganiseerd, is extreem rechts. Tegenwoordig is het discours van fascistische en deze "anti-imperialistische linksmensen" vrijwel niet meer te onderscheiden. In de VS zijn de blanke supremacist Richard Spencer, de alt-right podcaster Mike Enoch en de anti-immigratie activiste Ann Coulter tegen de Amerikaanse aanvallen. In het Verenigd Koninkrijk sluiten voormalig BNP-leider Nick Griffin en islamofob Katie Hopkins zich aan bij de oproepen. De plaats waar alt-rechts en alt-links vaak samenkomen is het promoten van diverse samenzweringstheorieën om het regime vrij te pleiten van zijn misdaden. Ze beweren dat de chemische slachtingen valse vlaggen zijn of dat reddingswerkers Al Qaeda zijn en daarom legitieme doelwitten voor aanvallen. Degenen die dergelijke berichten verspreiden zijn niet ter plaatse in Syrië en kunnen hun beweringen niet onafhankelijk verifiëren. Zij zijn vaak afhankelijk van propaganda van de Russische of Assad-staat, omdat zij "de Mainstream Media niet vertrouwen" of rechtstreeks getroffen Syriërs. Soms slaat het samenkomen van deze twee schijnbaar tegengestelde stromingen van het politieke spectrum om in regelrechte samenwerking (2). De ANSWER-coalitie, die veel van de demonstraties tegen een aanval op Assad in de VS organiseert, heeft zo'n geschiedenis (3). Beide partijen propageren vaak islamofobe en antisemitische verhalen. Beide delen dezelfde gespreksonderwerpen en dezelfde memes.

Er zijn vele geldige redenen om tegen een externe militaire interventie in Syrië te zijn, of het nu gaat om een interventie door de VS, Rusland, Iran of Turkije. Geen van deze staten handelt in het belang van het Syrische volk, de democratie of de mensenrechten. Zij handelen uitsluitend in hun eigen belang. De interventie van de VS, het VK en Frankrijk vandaag gaat minder over het beschermen van Syriërs tegen massale wrede daden, maar meer over het afdwingen van een internationale norm dat het gebruik van chemische wapens onaanvaardbaar is, voordat ze op een dag tegen westerlingen zelf worden gebruikt. Meer buitenlandse bommen zullen geen vrede en stabiliteit brengen. Er is weinig animo om Assad uit de macht te dwingen, wat zou bijdragen aan het beëindigen van de ergste wrede daden. Maar als je tegen buitenlandse interventie bent, moet je met een alternatief komen om Syriërs te beschermen tegen slachting. Het is op zijn

minst moreel verwerpelijk te verwachten dat Syriërs gewoon hun mond houden en sterven om het hogere principe van 'anti-imperialisme' te beschermen. Veel alternatieven voor buitenlandse militaire interventie zijn keer op keer door Syriërs voorgesteld en zijn genegeerd. En dus blijft de vraag, wanneer diplomatieke opties hebben gefaald, wanneer een genocidaal regime wordt beschermd tegen afkeuring door machtige internationale geldschietters, wanneer er geen vooruitgang wordt geboekt bij het stoppen van de dagelijkse bombardementen, het beëindigen van hongerbelegingen of het vrijlaten van gevangenen die op industriële schaal worden gemarteld, wat er dan kan worden gedaan.

Ik heb geen antwoord meer. Ik heb me steeds verzet tegen elke buitenlandse militaire interventie in Syrië, steunde het door Syriërs geleide proces om hun land van een tiran te bevrijden en internationale processen met als uitgangspunt inspanningen om burgers en mensenrechten te beschermen en ervoor te zorgen dat alle verantwoordelijken voor oorlogsmisdaden ter verantwoording worden geroepen. Een onderhandelde regeling is de enige manier om deze oorlog te beëindigen - en lijkt nog altijd even ver weg. Assad (en zijn medestanders) zijn vastbesloten om elk proces te dwarsbomen, een totale militaire overwinning na te streven en elk overblijvend democratisch alternatief de kop in te drukken. Elke week worden honderden Syriërs op de meest barbaarse manieren vermoord. Extremistische groeperingen en ideologieën gedijen in de chaos die de staat veroorzaakt. Duizenden burgers blijven op de vlucht terwijl juridische processen - zoals wet nr. 10 (4) - worden uitgevoerd om ervoor te zorgen dat zij nooit meer naar hun huizen kunnen terugkeren. Het internationale systeem zelf bezwijkt onder het gewicht van zijn eigen onmacht. De woorden "Nooit meer" klinken hol. Er is geen grote volksbeweging die solidair is met de slachtoffers. In plaats daarvan worden ze belasterd, wordt hun lijden bespot of ontkend, en wordt hun stem ofwel afwezig in discussies of in twijfel getrokken door mensen ver weg, die niets weten van Syrië, revolutie of oorlog, en die arrogant denken te weten wat het beste is. Het is deze wanhopige situatie die maakt dat veel Syriërs het optreden van de VS, het VK en Frankrijk verwelkomen en die buitenlandse interventie nu zien als hun enige hoop, ondanks de risico's waarvan ze weten dat die met zich meebrengt.

Eén ding is zeker - ik zal niet wakker liggen van gerichte aanvallen op militaire bases en chemische wapenfabrieken van het regime, die de Syriërs misschien een korte adempauze bieden van het dagelijkse moorden. En ik zal mensen die grote verhalen boven geleefde realiteiten plaatsen, die wrede regimes in verre landen steunen, of die racisme, complottheorieën en ontkenning van wreedheden aanhangen, nooit als bondgenoten beschouwen.

Bronnen:

1. sn4hr.org
2. ravingsofaradicalvagabond.noblogs.org
3. web.archive.org
4. timep.org

nl.anarchistlibraries.net

Leila al Shami
Het anti-imperialisme van idioten
april 2018

leilashami.wordpress.com

Onder andere de anti-imperialistische discussie rondom Oekraïne, opmerkelijk autoritaire/Stalinistische opvattingen van communistische groepjes en strijdende mensen (zoals in Syrië) die in de steek gelaten zijn door de wereld maken dit artikel belangrijk. Het is veel gedeeld op het internet en met het uitbreken van de oorlog in Oekraïne weer meer, zoals hier: libcom.org en theanarchistlibrary.org

a-bieb.nl